

*Анекс Школског програма ОШ „Цветин
Бркић“-Глушци
(од јуна 2017. до 2021. године)*

С А Д Р Ж А Ј:

1. Полазне основе рада	3.
2. Наставни план за пети и шести разред основног образовања и васпитања	3.
Облици образовно-васпитног рада којим се остварују обавезни и изборни наставни предмети.....	4.
3. Слободне наставне активности (пети разред).....	5.
4. Програм ваннаставних активности.....	8.
5. Програм часа одељењског старешине/одељењске заједнице.....	9.

ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ РАДА

- Правилник о измени Правилника о наставном плану за други циклус основног образовања и васпитања и наставном програму за пети разред основног образовања и васпитања ("Сл. гласник РС - Просветни гласник", бр. 8/17).

НАСТАВНИ ПЛАН ЗА ПЕТИ И ШЕСТИ РАЗРЕД ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА

Р.б.	А. ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ	ПЕТИ РАЗРЕД			ШЕСТИ РАЗРЕД		
		нед.	год.	блок настава	нед.	год.	блок настава
1.	Српски језик и књижевност језик ¹	5	180		4	144	
2.	Српски као нематерњи језик ²	3	108		3	108	
3.	Страни језик (енглески језик)	2	72		2	72	
4.	Историја	1	36		2	72	
5.	Географија	1	36		2	72	
6.	Биологија	2	72		2	72	
7.	Математика	4	144		4	144	
8.	Информатика и рачунарство	1	36		1	36	
9.	Техника и технологија	2	72		2	72	
10.	Ликовна култура	2	72		2	72	
11.	Музичка култура	2	72		2	72	
12.	Физичко и здравствено васпитање	2	72+54 ³		2	72+54 ³	
13.	Физика				2	72	
14.	Хемија						
УКУПНО: А		24-27*	918-1026*		25-28*	954-1062*	
Р.б.	Б. ИЗБОРНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ						
1.	Верска настава/Грађанско васпитање ⁴	1	36		1	36	
2.	Други страни језик ⁵	2	72		2	72	
3.	Матерњи језик/говор са елементима националне културе ⁶	2	72		2	72	
УКУПНО: Б		3-5*	108-180*		3-5*	108-180*	
УКУПНО: А+Б		27-30*	1026-1134*		28-31*	1062-1170*	

Облици образовно-васпитног рада којима се остварују обавезни и изборни наставни предмети

Р.б.	ОБЛИК ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА	ПЕТИ РАЗРЕД		ШЕСТИ РАЗРЕД	
		нед.	год.	нед.	год.
1.	Редовна настава	27-30*	1026-1134*	28-31*	10062-1170*
2.	Слободне наставне активности ⁷	1	36	1	36
3.	Допунска настава	1	36	1	36
4.	Додатни рад	1	36	1	36

Р.б.	ОСТАЛИ ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА	ПЕТИ РАЗРЕД		ШЕСТИ РАЗРЕД	
		нед.	год.	нед.	год.
1.	Час одељењског старешине	1	36	1	36
2.	Ваннаставне активности ⁸	1	36	1	36
3.	Екскурзија	До 2 дана годишње		До 2 дана годишње	

1 Назив језика националне мањине у школама у којима се настава одржава на матерњем језику националне мањине.

2 Реализује се у школама у којима се настава одржава на матерњем језику националне мањине.

3 Обавезне физичке активности реализују се у оквиру предмета Физичко и здравствено васпитање.

4 Ученик бира један од понуђених изборних наставних предмета.

5 Ученик бира страни језик са листе страних језика које нуди школа у складу са својим кадровским могућностима и изучава га до краја другог циклуса.

6 Ученик припадник националне мањине који слуша наставу на српском језику може да изабере овај предмет али није у обавези.

7 Слободне наставне активности школа планира Школским програмом и Годишњим планом рада. Ученик обавезно бира једну активност са листе од три слободне наставне активности које Школа нуди.

8 Ваннаставне активности могу да буду: друштвене, уметничке, техничке, хуманитарне, културне, као и друге активности у складу са просторним и људским ресурсима школе.

*Број часова за ученике припаднике националних мањина.

СЛОБОДНЕ НАСТАВНЕ АКТИВНОСТИ

ПЕТИ РАЗРЕД**ЧУВАРИ ПРИРОДЕ (1 час недељно, 36 часова годишње)**

Садржај програма	Специфични циљеви и задаци/исходи
Положај и улога човека у природи	Циљ чувари природе јесте развијање функционалне писмености из области заштите животне средине, усвајање и примена концепта одрживог развоја и остваривање образовања о квалитету живота. Задаци су да ученици:
Природна богатстава (ресурси) и одрживо коришћење	-развијају образовање за заштиту животне средине; -развијају вредности, ставове, вештине и понашање у складу са одрживим развојем; -развијају здрав однос према себи и другима;
Извори и последице загађене животне средине	-умеју да на основу стечених знања изаберу квалитетне и здраве стилове живота; -примењују рационално коришћење природних ресурса;
Биодиверзитет-биолошка разноврсност	-препознају изворе загађивања и уочавају последице; -стичу способност за уочавање, формулисање, анализирање и решавање проблема; -развијају радозналост, активно учествовање и одговорност; -поседују развијену свест о личном ангажовању у заштити и очувању животне средине, природе и биодиверзитета.

СВАКОДНЕВНИ ЖИВОТ У ПРОШЛОСТИ (1 час недељно, 36 часова годишње)

Циљ - проширивање знања из области опште културе и оспособљавање ученика да, кроз упознавање с начином живота људи у прошлости, боље разумеју свет и време у коме живе и развију свест о континуитету и укореењености. Ученици би требало да се упознају са специфичностима динамике културних промена и да науче како да сагледају себе у контексту „другог“, да би сопствени идентитет што потпуније интегрисали у шири контекст разумејене и сложене садашњости.

Садржај програма	Специфични циљеви и задаци/исходи
Увод	-разумевање појма свакодневни живот;
Игре у прошлости	-разумевање појма прошлост;
Свакодневни живот у праисторији и старом веку	-разумевање значаја проучавања свакодневног живота у прошлости; -усвајање и продубљивање знања о разликама између свакодневног живота данас и у прошлости; -идентификовање актуелних дечјих игара (врсте и њихова функција); -упознавање с дечјим играма у прошлости (врсте и њихова функција); -идентификовање сличности и разлика између игара некад и сад; -разумевање значаја игре у развоју појединца и друштва; -упознавање са свакодневним животом људи у праисторији; -упознавање са свакодневним животом народа Старог истока; -упознавање са свакодневним животом старих Грка; -упознавање са свакодневним животом старих Римљана; -подстицање ученика на самостални истраживачки рад; -развијање способности повезивања знања из различитих области; -подстицање креативности.

ЦРТАЊЕ, СЛИКАЊЕ И ВАЈАЊЕ-ПЕТИ РАЗРЕД (1 час недељно, 36 часова годишње)

Садржај програма	Специфични циљеви и задаци/исходи
------------------	-----------------------------------

Цртање	<p><i>Циљ</i> - додатно подстицање развоја и практичних и теоријских знања ученика која су важна за њихово слободно, спонтано и креативно комбиновање ликовних елемената у области: цртања, сликања, вајања, графике, примењених уметности и визуелних комуникација, а у циљу развоја њиховог креативног мишљења.</p> <p>Ова изборна слободна наставна активност такође:</p> <ul style="list-style-type: none"> -омогућава и подстиче развој учениковог спонтаног и креативног мишљења у областима ликовне културе; -омогућава и подстиче ученике на савладавање технолошких поступака ликовног рада у оквиру одређених средстава и медијума; -мотивише ученике на упознавање основних елемената и закономерности ликовног језика; -развија способности и веће осетљивости ученика за опажање квалитета свих ликовних елемената: линија, облика, боја; -ствара услове да ученици на часовима у процесу реализације садржаја користе различите технике и средства и да креативним изражавањем боље упознају њихова визуелна и ликовна својства; -развија способности ученика за визуелно памћење, за повезивање опажених информација као основе увођења у креативно визуелно мишљење; -развија већу осетљивост за ликовне и визуелне вредности које се стичу у настави, а примењују у раду и животу; -развија моторичке способности ученика и навике за лепо писање; -континуирано подстиче и прати интересовања за посећивањем музеја, изложби и јача потребе код ученика за чување културних добара и естетског изгледа средине у којој ученици живе и раде; -ствара услове да се упознавањем ликовних уметности боље разумеју природне законитости и друштвене појаве; -омогући разумевање позитивног емоционалног става према вредностима израженим у делима различитих подручја уметности; -развија способности за препознавање основних својстава традиционалне, модерне и савремене уметности.
Сликање	
Вајање	

ПРОГРАМ ВАННАСТАВНИХ АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА

Циљеви програма ваннаставних активности ученика су:

- јачање образовно-васпитне делатности школе, богаћење друштвеног живота и разоноде ученика, развијање и неговање другарства и пријатељства, садржајно и целисходно коришћење слободног времена,
- развијање комуникационих способности ученика, подстицање спонтаности и слободе у понашању, у односима са другима, адекватно коришћење слободног времена, развој креативности, развијање љубави према позоришту, драми и осталим облицима уметничког изражавања,
- развој и практиковање здравог начина живота, свести о важности сопственог здравља и безбедности, потребе неговања и развоја физичких способности, припрема за школске приредбе.

Начин остваривања програма

<p>Млађи разреди (<i>друштвене, техничке, хуманитарне, спортске и културне активности</i>)</p> <p><i>Културно-уметничке</i> (рецитаторско-драмске, музичке, ликовне...) <i>Спортско-рекреативне</i></p>	<p>Старији разреди (<i>пети разред-ваннаставне активности; шести, седми и осми разред-секције</i>)</p> <p><i>Друштвене, уметничке, техничке, хуманитарне, културне ваннаставне активности...</i></p> <p><i>Културно-уметничке</i> (рецитаторско-драмска; новинарска; ликовна секција; хорска) <i>Научно-техничке</i> (секција руског језика; секција енглеског језика; историјска; географска; биолошко-еколошка; математичка; хемијска) <i>Спортско-рекреативне</i> (стоно-тениска секција)</p>
---	---

На почетку сваке школске године ученици се према интересовању опредељују за ваннаставне активности/секције. Групе се конституишу након изјашњавања. Групе реализују свој програм рада током целе школске године по утврђеном распореду. Евиденцију присуства и реализације садржаја ваннаставних активности/секција, воде наставници у дневницима за млађе разредe, а за старије разредe у дневницима осталих облика о-в рада, као и у посебним свескама.

ПРОГРАМ ЧАСА ОДЕЉЕНСКОГ СТАРЕШИНЕ/ОДЕЉЕЊСКЕ ЗАЈЕДНИЦЕ

<p>Циљ је развијање свести код ученика о здравом животу, неговање правог другарства и лепог понашања</p> <p>Задаци:</p> <ul style="list-style-type: none"> - понашање ученика и развој хуманизације међу људима - развијање одговорног односа према себи и другима - подстицање здравог живота - елиминисање утицаја који штетно делују на здравље - подстицање ваннаставних активности - подстицање социјалног сазнања - упознавање са дечјим правима - развијање манира културног-лепог понашања - развијање и неговање креативности и интересовања - олакшавање адаптације у школи - развијање односа другарства и сарадње са вршњацима и одраслима - реализација садржаја и остваривање задатака подручја здравственог васпитања - превенција малолетничке деликвенције - превенција болести зависности 	
Садржај програма	Специфични циљеви и задаци
Подстицање договора и сарадње	Изражавање својих потреба и уважавање потреба других без агресивности. Ученик се придржава правила понашања у школи. Стицање нових пријатеља.
Дечја права и подстицање за активну партиципацију у животу школе	Упознавање и уважавање дечјих права и обавеза, окружење и сповствено место у њему. Право на учење и игру. Заштита менталног здравља, управљање љутњом, живот без страха. Решавање конфликтних ситуација, договор. Потребе обе стране (сарадња). Ученик нуди и прихваћа помоћ. Зна своја права, обавезе. Активно учествује у животу и раду школе. Предлаже промене у раду и животу у школи. Разматра начине за побољшавање квалитета одмора. Како креативно провести распуст.
Дечја права и обавезе	Упознавање и уважавање дечјих права и обавеза . Решавање конфликтних ситуација, договор. Потребе обе стране (сарадња). Зна своја права, обавезе. Активно учествује у животу и раду школе. Предлаже промене. Уме да штеди. Зна како превазићи стрес и елминисати изворе. Слободно изражава своје жеље.
Хигијена и здравље (здравствено васпитање)	Стицање хигијенских навика – хигијена је здравље. Стицање хигијенских навика одржавања и уређивања простора и околине. Одржавање интимне хигијена. Боравак на ваздуху – значај за здравље. Уочавање лепота и радова природе. Биљке – лековито биље. Чајеви у служби медицине
Како сам дошао на свет (здравствено васпитање)	Сазнавање о себи и другима и нашем долажењу на свет. Стицање основних знања о полности. Традиција и здравље.

Сексуално васпитање (здравствено васпитање)	Сазнавање примарних и секундарних сексуалних разлика, сексуални идентитет, односи међу половима. Стицање основних знања о полности. Традиција и здравље.
Болести зависности (здравствено васпитање)	Сазнаје како се треба понашати у ситуацији ризика. Упознаје штетност алкохола и никотина. Усваја основне појмове о дрогама. Упознаје факторе ризика. Зна последице злоупотребе психоактивних супстанци. Превенција ХИВ – шта је то.
Пубертет	Упознавање основних карактеристика пубертета. Ученик зна да сазревање личности није увек у складу са физичким сазревањем. Зна да су различити периоди уласка у пубертет.
Адаптација на школу и социјална интеграција	Отворено изражавање мишљења. Активно слушање исказа других. Учествоје и сарађује у заједничким прославама. Поштује потребе и осећања других. Сарађује са другима. Социјална интеграција. Заједно са другима ангажује се у прославама. Учествоје у одржавању и уређивању животне средине.
Сазнање о себи и другима, самопоштовање и самопоуздање	Изношење својих разлога и избора. Препознавање успеха и неуспеха. Уважавање других, прихватање разлика. Пријатна и непријатна осећања као важна и потребна.
Развијање и неговање људских вредности	Развијање и неговање правих људских вредности. Неговање љубави за родитеље. Поштовање старијих. Неговање љубави за родитеље, рођаке, пријатеље, вршњаке. Пружање помоћи када је то потребно. Уважавање других, прихватање пораза, са честиткама противнику.
Еколошка сазнања и чување природе	Развијање и неговање љубави према природи. Неговање еколошке свести
Стварање радних навика	Оспособљавање ученика за стварање радних навика. Оспособљавање ученика за прављење дневног плана рада. Оспособљавање за самостално учење.
Сарадња одељењских заједница	Развијање и неговање правих људских вредности. Развијање другарства.
Активности, методе: посматрање; проналажење; препознавање; уочавање сличности и разлика; класификовање; описивање; читање; сарадња; постављање питања; тражење одговора; дискутовање; игра; ситуациона; интерактивна; радионичарска; разговор	
Праћење, вредновање: посматрање, праћење ангажовања ученика, продукти ученикових активности, белешке, задовољство ученика.	
*Напомена: Поједини садржаји ће се реализовати у сарадњи са МУП-ом	

